

2022-01-28

2017/298

KOMPLETTERING
BILAGA 3

2022-02-03

2021-102856-0014

Exempel på kommunikationsplan - Aurora Line och X sameby

Bakgrund Aurora Line

Affärsverket Svenska kraftnät planerar tillsammans med den finska motsvarigheten, Fingrid Abp (benämns här efter Fingrid), en ny elförbindelse Aurora Line, som sträcker sig från transmissionsnätstation Messaure, via finska gränsen vid Risudden, till transmissionsnätstation Viitajärvi i närheten av Keminmaa i Finland. Ledningen fortsätter därefter från Viitajärvi till Pyhänselkä. Elförbindelsen planeras som en 400 kV växelströmsluftledning. Sträckan på den svenska sidan är cirka 180 kilometer lång och berör kommunerna Jokkmokk, Gällivare, Boden, Övertorneå och Övertorneå. Ledningen planeras i den absoluta merparten av sträckan att placeras parallellt med befintliga transmissionsnätledningarna.

Syftet med den planerade elförbindelsen är att förbättra marknadsintegrationen och utjämna elpriser mellan Finland och övriga Norden, bidra med ökad försörjningssäkerhet i Finland samt ge möjlighet till minskad klimatpåverkan från fossil elproduktion. Elförbindelsen möjliggör även en tryggare elförsörjning i norra Sverige genom en ökad importkapacitet från Finland.

Detta projekt har av EU-kommissionen utsetts som projekt av gemensamt intresse (Project of Common Interest, PCI), vilket innebär att projektet har en prioriterad status och en särskilt viktig funktion för den gemensamma europeiska elmarknaden.

Kommunikationsplan - vägledning kring dialog mellan Svenska kraftnät och berörda samebyar

Längs föreslagen ledningssträckning har samebyarna Slakka, Sirges, Gällivare, Ängeså, Kalix och Liehittjä sina betesmarker.

Förväntade effekter för rennäringen utgörs av tidsbegränsad mänsklig närvaro och förhöjda ljudnivåer, samt tillfällig nedsättning av markens värde som betesmark. Påverkan under drifttiden består exempelvis av störningar på renskötseln i samband med underhållsåtgärder samt att befintlig och planerad ledning utgör en barriär för renarna.

För att minska negativ påverkan på rennäringen från projektet i både bygg- och driftskede har anpassningar av föreslagen sträckning och utformning av kraftledningen gjorts och förslag på hänsyns- och skyddsåtgärder har tagits fram. Flera av åtgärderna under bygg- och drifttid består i att Svenska kraftnät kommer att föra en dialog med berörda samebyar.

För att ge vägledning kring hur dialogen mellan Svenska kraftnät och berörd sameby kan bedrivas på ett ändamålsenligt sätt under kraftledningens bygg- och drifttid föreslås att en kommunikationsplan tas fram. Detta dokument utgör ett exempel på hur en sådan kommunikationsplan skulle kunna se ut, dock behöver planen anpassas för respektive sameby.

Mål med kommunikationen

Dialogen mellan Svenska kraftnät och respektive sameby är viktig för att de två verksamheterna ska kunna samexistera i området med så liten påverkan som möjligt på respektive verksamhet. Målet med kommunikationen är att parterna ska finna former för att bedriva sin respektive verksamhet både under byggtid och när den planerade ledningen är i drift.

Målgrupp

Svenska kraftnät inklusive anlitade entreprenörer och X sameby.

Arbetsmetod och former för dialog

Arbetsmetoden bygger på att etablera en tidig kontakt med berörda samebyar och nyttja den kunskap som samebyarna besitter för att så långt det är möjligt undvika eller minimera påverkan på renskötseln under byggtiden och vid framtida underhållsarbeten av den planerade ledningen.

Byggskedet

Svenska kraftnät har som skyddsåtgärder i miljökonsekvensbeskrivningen (bilaga till koncessionsansökan) bl.a. angivit att dialog kommer att genomföras med alla

berörda samebyar innan skog ska avverkas samt innan byggarbetena påbörjas. Syftet är att minimera negativ påverkan på renskötseln.

Exempel på riktlinjer för dialog mellan Svenska kraftnät och berörd sameby under byggtiden:

- Svenska kraftnät och samebyn utser var sin kontaktperson som ska ha ansvar för alla kontakter mellan parterna under byggtiden.
- Parterna kommer inledningsvis överens om hur stort behovet av samordning är under byggtiden. Behovet styr sedan hur ofta kontakt ska tas och på vilket sätt: t.ex. digitala möten, per telefon, fysiska möten i fält eller på annan lämplig plats. Samordningen och de överenskommelser som träffas dokumenteras av Svenska kraftnät.
- Om parterna är överens om att det finns ett behov av samordning av Svenska kraftnäts verksamhet och samebyns renskötselverksamhet gällande frågor under byggtiden ska denna samordning komma igång i ett tidigt skede, d.v.s. redan vid förberedande byggnadsarbete (t.ex. markundersökningar).
- Parternas samordning under byggtiden kan exempelvis handla om följande frågor: Svenska kraftnäts tidplan för aktiviteter under byggnation, lämpliga och olämpliga tider, planerade transporter, samebyns planer för nyttjande av området.
- Parterna kommer inom sin samordning utforma tydliga rutiner för kommunikation och åtgärder i syfte att snabbt kunna hantera eventuella störningar som uppstår för renskötseln till följd av byggnationen av ledningen.

Ytterligare punkter kan vid behov läggas till efter dialog med berörd sameby.

Vem (kontaktperson)	Moment	Tidsperiod
Ex Pelle Andersson, Anderssons åkeri AB (070-123 45 67)	Vägdragning	1 sep – 31 dec 2024
Ex Anna Svensson, Skogsmaskiner AB (070- 987 65 43)	Skogsavverkning	15 aug 2023 – 1 maj 2024

Tabell 1. Ett exempel på hur Svenska kraftnät kan tydliggöra för samebyn vilka de olika aktörerna är och vad de kommer att arbeta med samt under vilken tidsperiod.

Driftskedet

Svenska kraftnäts närvaro i området under ledningens drifttid kan delas in i planerat och icke planerat underhåll. Det planerade underhållet går att förutsäga och kommunicera i förväg medan icke planerat underhåll kan uppstå när som helst under året och ibland vara av akut karaktär.

Dialog kommer att genomföras med berörda samebyar innan mer omfattande eller störande planerade underhållsarbeten av kraftledningen sker. Syftet är att så långt möjligt anpassa tider för underhållsarbeten för att minimera negativ påverkan.

Vilka typer av underhållsarbeten som ska kommuniceras ska på förhand definieras av Svenska kraftnät tillsammans med samebyarna.

Exempel på riktlinjer för dialog mellan Svenska kraftnät och berörd sameby under drifttiden:

- Parterna kommer inledningsvis överens om hur stort behovet av samordning är under ledningens drifttid. Behovet styr sedan omfattningen och formerna för vidare dialog. Samordningen och de överenskommelser som träffas dokumenteras av Svenska kraftnät.
- Svenska kraftnät ansvarar för att i samverkan med samebyn upprätta rutiner för hur och när parterna ska kommunicera med varandra i förrenskötseln relevanta frågor och som rör kraftledningens drift, såsom planerade större underhållsåtgärder, eventuell plogning av underhållsvägar, vägbommar mm.
- Parterna kan vid behov utforma rutiner för kommunikation och åtgärder i syfte att snabbt kunna hantera eventuella störningar som uppstår för renskötseln till följd av ledningens underhåll.

Underhåll av kommunikationsplanen

Kommunikationsplanen underhålls av Svenska Kraftnät och X sameby gemensamt. Planen ska gås igenom och eventuellt uppdateras vid behov.